

תורתך שאלתי

אחת,
שאלתי
למדהתי בעניתי ונהניתי

עיון בפרשת השבוע דרך שאלות ותשובות

בעלון זה מגוון שאלות ועליהן מקבץ תשובות מתוך הספר
'תורתך שאלתי', מבית אחת שאלתי

גליון פרשת ויחי תשפ"ד

וירא יוסף פי ישית... וירע בעיניו (מח, יז)

מתי ראה זאת, לפני הברכה או אחריה?

רשב"ם: יוסף ראה זאת לפני שבירכם.

תולדות יצחק: רק לאחר הברכה.

עד פי נבא (שילה) שילו (מט, ז)

מה ביאור המילה 'שילו'?

מדרש אגדה: זה מלך המשיח, שיהא מלכות בת דוד קיימת.

חזקוני: מדובר באחיה השילוני, שהיה משילה, שקרע בגדי רחבעם ליי"ב קרעים. ביאור נוסף, מדובר בחלוקת מלכות בית דוד, שניתנה לירבעם מלכות עשרת השבטים.

יהי דן נחש עלי דרך (מט, יז)

מה הדימיון לנחש?

מדרש רבא (צט, יא): "כשם שהנחש נקמן כך היה שמשון, שנאמר 'ואנקמה נקם אחתי'".

פסיקתא זוטרתא: "מה נחש זה נוקם ונוטר, אף שמשון נוקם ונוטר לפלשתים. מה השפיפון מלא כעס, אף שמשון מלא חימה על פלשתים".

וישב יוסף... ואחיו וכל העלים... (נ, יד)

מדוע בחזור יוסף ואחיו נכתבו בתחילה, ואילו בהליכה ללויה נכתבו המצרים תחילה?

ריב"א: המצרים חששו שמא יוסף ואחיו יחזרו לארץ כנען, ולכן הלכו אחריהם בחזור למצרים, לוודא שחוזרים איתם.

הכתב והקבלה: כך מקובל שבהליכה לקבורה הולכים בתחילה המלויים, ובסוף, אחרי המיטה, הולכים האבלים. משקברו את המת, חוזרים האבלים תחילה ואחריהם.

ומולדתך אשר הולדת אחריהם... (מח, ו)

האם היו ליוסף בנים נוספים?

רבי זלמן סורוצקין: לא היו לו בנים נוספים, שהרי לא כתוב 'בניך', אלא 'ומולדתך'. כוונת יעקב במילים אלו היתה שאפרים ומנשה ייחשבו כבתי אבות, כמו בני שאר השבטים.

רבי חיים קניבסקי: היו לו בנים נוספים, והראיה לכך מהפסוק 'ויקרא אפרים אביהם ימים רבים ונבאו אחיו לנחמו' (דברי הימים א' ז, כב). הרי שלאפרים היו עוד אחים.

ויצא יוסף אתם מעם ברכיו (מח, יב)

מה ביאור מעשהו של יוסף?

רד"ק: לאחר שיעקב נישק להם וחיבק להם לפני שבירכם, הוציא אותם יוסף מעם ברכיו, משום שעמדו לפניו שלא כסדר. יוסף רצה להגישם אליו והוציאם מעם ברכיו, להגישם לפניו כסדר הראוי שיברכם.

רבי חיים פלטיאל: יוסף חשב שיעקב לא רוצה לברכם עוד, ולא רצה להטריחו, ולכן הוציאם ממנו.

אברבנאל: אפרים ומנשה היו על ברכי יעקב, ויוסף חשש שיהיו לו למשא כבד, וכדי שלא יתעייף, הוציאם מעם ברכיו והשתחוו לאפיו ארצה, כאומר לאביו חן חן לך על כל מה שאמרת ועשית לבני.

שמעון ולוי אחים פלי חמס... (מט, ה)

במה התייחדו שמעון ולוי שרק הם מכל בני יעקב נקראו 'אחים'?

מדרש רבא (צח, ה): "אחים לדינה ולא ליוסף".

פסיקתא זוטרתא: "מאב ומאם, אחים בעצה, אחים בכעס".

בכור שור: משום ששניהם היו דומים בתכונותיהם, שניהם היו כעסנים.

לקבלת קבצים לדוגמא מספרי 'תורתך שאלתי' נא לשלוח

את המילה 'דוגמא' במייל office@shaalti.co.il

לקבלת הגיליון נא לשלוח את המילה 'מעוניין'

במייל office@shaalti.co.il; בוואטסאפ 052-9453811

יששכר חמר גרם (מט, יד)

מה הדימוי של שבט יששכר לחמור?

רשב"ם: בשונה מזבולון, שמתנייד עם הימאים ומעביר סחורות בים, יששכר פועל כחמור בעל איברים, חזק ומצוי 'בין המשפּתים' בתחומי העיר, לחרוש ולעבוד את האדמה.

בכור שור: בעל עצמות, חזק לחרוש שדות ולשדד תלמים, שבני יששכר היו עובדי אדמה, ולא בעלי סחורה.

רש"ר הירש: 'חמר גרם' זה כוח זריז, המקבל על עצמו משאות כבדים ומקדם אותם בזריזות. כוח זה יתגלה ביששכר, כוח עובד וסובל.

וימרהו ורבו וישטמהו בעלי תאים (מט, כג)

על מי מוסב פסוק זה?

מדרש שכל טוב: "אלו חרטומי מצרים וחכמיה, שהיו מתקנאים בו ואומרים עליו דברי רכילות ולשון הרע לפני פרעה כדי להורידו מגדולתו".

ספורנו: בעלי לשון הרע, ובהם שר המשקים, שאמר 'נשם אִתְּנוּ נַעַר עֲבָרֵי עֶבֶד... וחלק מהם עבדי פרעה, ששאלו לפרעה: עבד שקנה אותו רבו בעשרים כסף תמליכהו עלינו?'

לקבלת הגיליון נא לשלוח את המילה 'מעוניין'

במייל office@shaalti.co.il; בוואטסאפ 052-9453811

נמאס לכם להגיע לשבת בלחץ ובלי נשימה?

חצים שסעודת השבת יהיו משמעותיות ומרתקות עבור כל בני הבית? חצים להנות בשבת ולהעביר את חוויית השבת לילדיכם?

הרב חגי ולוסקי

לשעבר רב חיל האוויר
וסגן הרב הראשי לצה"ל

מזמין אתכם ליהנות ממפגש מעצים
שיתן לכם ערך וכלים

שבת חלום

הרצאה משנה חיים, משפיעה על
הגיבוש והחיזוק המשפחתי.
כיצד להתכונן עם ילדינו
ולקבל שבת בנחת וברוגע
להזמנות בנייד - 052-9453811

מוזמנים להצטרף למשפחות רבות שהרצאה תרמה להם

וידבר יוסף אל בית פרעה לאמר (ג, ד)

מדוע יוסף דיבר עם בית פרעה, מדוע לא ביקש זאת בעצמו מפרעה?

מדרש שכל טוב: "כך אמר להם: אתם ראויין לומר לו, שאין אני ראוי לבוא לפלסטין של מלך בבגדי אבל".

רש"ר הירש: יוסף לא היה בטוח שבקשתו תתקבל, והעדיף לפנות בעקיפין, עיי "צד שלישי". יתרונו, ששני הצדדים יוכלו להתעלם מסירוב, או מתשובה שלילית אם תתקבל.

רבי חיים קניבסקי: יוסף ידע שאם יבקש מפרעה, הוא ישיב לו שלא יכול לעזוב את מצרים, גם לא לזמן קצר, משום שהכל יתמוטט בהיעדרו, הואיל ואין איש שמסוגל לנהל ולכלכל את מצרים במקומו. יוסף שלח שליחים, בידעו שלאנשים זרים פרעה יתבייש לומר שיוסף מחזיק את מצרים, ויסכים לבקשתו.

ויפל יוסף על פני אביו (ג, א)

מדוע רק יוסף נפל על פני אביו?

מדרש שכל טוב: "והוא הדין לכל בני יעקב, אלא למה נאמר 'ויפל יוסף'? אלא לומר לך זה היא ההבטחה שהבטיח הקב"ה לאותו הצדיק, דכתיב 'ויוסף ישית ידו על עיניו'".

מהרי"ל דיסקין: משום שהיה היחיד מבניו שלא נשא את מיטתו, שהרי כך ציווהו משום שהוא מלך.

"נתקע" בלי דבר תורה בשולחן השבת?
רוצה להכין שיעור תורה מקיף ומרתק בקלות?

כולם שו"תפים בשולחן השבת!

בא להעשיר את השיח התורני
בביב שולחן שבת עם כל המשפחה!

עם 'תורתך שאלתי'
אינן יותר שאלות!

הרב חגי ולוסקי
מרצה ומחבר ספרים רבי מכר,
מציג פריצת דרך בלימוד
פרשיות התורה
בדרך שאלות ותשובות

מחיר מיוחד

לרגל השלמת ספר שמות

287
במקום 390

הזמינו עכשיו
והספרים בדרך אליכם:

היכנסו לאתר: shaalti.co.il

במייל: office@shaalti.co.il

בוואטאפ: 052-9453811

עוד סדרה מחכימה מבית
אחתי שאלתי
למדתי עניתי ונבתי

הספרים שיעשירו וירוממו את שולחן השבת שלכם